

Kolozsvári diákok szexualitása

Szerzők:

Gáspár Szeréna

Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Szociológia és Szociális Munka Kar, Antropológia szak, alapképzés, II. év

Gál Katalin

Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Szociológia és Szociális Munka Kar, Szociológia szak, alapképzés, II. év

Témavezető:

dr. Péter László, egyetemi adjunktus

Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Szociológia és Szociális Munka Kar, Magyar Szociológia és Szociális Munka Intézet

Tartalomjegyzék

Kivonat.....	1
Bevezetés (Az előjáték)	2
Elméleti áttekintés (Hogy csinálták a nagyok?).....	2
Módszertan (Használt segédeszközök)	11
Eredmények (Etye-petye)	13
Összefoglaló (Gyönyör pillanata)	22
Következtetések (Felkészítő a következő menetre).....	24
Felhasznált irodalom (avagy a Khama-Sutra).....	24

Kivonat

Bár hajlamosak vagyunk a szexualitást az ember biológiai ösztöneinek megnyilvánulásának tekinteni, be kell látnunk, hogy csak látszólag az. Mivel az élet sok más területét áthatja illetve számtalan társadalmi folyamatot meghatároz, ezért a társadalom különböző mechanizmusok révén szabályozza azt, hogy milyen megnyilvánulás az ami szexuálisnak tekinthető és mi nem, illetve melyek azok a szexuális gyakorlatok amelyek legitimek és melyek nem. Ezért a szexualitás megélésének módjait vizsgálva tágabb társadalmi jelenségek és folyamatok érthetőek meg.

Korábbi vizsgálatok tapasztalatai azt mutatják, hogy kortárs fiatal generációk szexuális gyakorlatai jelentős változásban vannak illetve a szülők generációjához képest eltérő mintázatokat mutatnak. A fiatalok élete szexualizáltabb, szexualitása kommodifikált, spektrumában tágabb, a két nem gyakorlatai közelítenek egymáshoz. Tanulmányunk a kolozsvári egyetemisták szexualitással kapcsolatos véleményeit, attitűdjeit illetve szexuális gyakorlatait vizsgálja kvantitatív és kvalitatív módszerek segítségével. Dolgozatunkban arra keressük a választ, hogy a kolozsvári egyetemisták hogyan definiálják a szex és szexualitás fogalmait, illetve milyen szexuális gyakorlatok a leginkább jellemzőek, mi az ami gyakorlatként elfogadható és mi nem, illetve mennyiben működik a két nem gyakorlatában korábban megfigyelhető kettős mérce. Az általunk gyűjtött adatokat igyekszünk korábbi kutatások eredményeivel is összehasonlítani.

Fogalmak: szexualitás, szexuális attitűd, szexuális viselkedés, szexuális gyakorlat, kettős standard, szexuális kultúra, szexuális forgatókönyv, szexuális kifejezés

Bevezetés (Az előjáték)

Mi a szexualitás? Milyen tényezők alakítják? Milyen dimenziók mentén érthető és magyarázható? Tanulmányunkban hasonló kérdésekre keressük a választ, célunk a kolozsvári diákok szexualitásának a feltérképezése, szexuális gyakorlataik és ezzel kapcsolatos attitűdjeik megismerése. Adatainkat kvantitatív kutatás során gyűjtöttük. Eredményeinket olyan elméletek segítségével írtuk le, mint forogatókönyv vagy feminista elmélet. Tanulmányunk első felében röviden bemutatjuk a téma szempontjából releváns elméleti megközelítéseket. Ezt követően ismertetjük a kutatás módszertanát és kutatási kérdéseinket. Eredményeink bemutatása után az összefoglaló részben igyekszünk elméleti keret mentén egy álláspontot megfogalmazni a témában. A következtetés során további lehetséges kérdéseket vettünk fel, amelyek a kutatás folytatását tehetik lehetővé.

Úgy gondoljuk, hogy bár korábbi felmérések foglalkoztak a szexualitás kérdésével, hazánkban ez a téma kevésbé kutatott, fontossága ellenére.

Elméleti áttekintés (Hogy csinálták a nagyok?)

Janell L. Carroll szerint (2007:2) társadalmunkban szexuális képekkel és eseményekkel találkozunk életünk minden percében. Ezek a tényezők, és faktorok (egyebek mellett) befolyásolják a szexualitásunkat. Bár a szexualitás biológiai működésen alapszik, szexuális kapcsolatok szabályzatai, szexualitással kapcsolatos erkölcsös és nem erkölcsös attitűdök, szexuális viselkedések, nemek közötti kapcsolati mintákon keresztül, a kultúra által kifejezett.

A szexualitás egyedi emberi jellemvonásként értelmezhető, melyet a társadalom alakított ki az idők során. Az emberiség túllépett az ösztönös párzási rituálén, ideákat, törvényeket, kötelességeket, fantáziákat alakított ki (Carroll, 2007:5). Kezdetben, főleg a nyugati világban az egyház és a nyilvános autoritás szabályozta a szexualitást. Bár a szexualitás természete intim, láthatjuk, hogy a szabályozások és normák melyek irányítják azt, a publikus szférába tartoznak (Kontula, 2009).

A WHO¹ (é.n. in Kontula, 2009:12-13) konszenzusos meghatározása négy szinten közelíti meg a szexualitás fogalmát:

¹ World Health Organization

1. *“A szexualitás az emberi élet egyik központi aspektusa, amely magába foglal nem és gender identitásokat és szerepeket, szexuális beállítottságot, erotikusságot, élvezetet, intimitást és reprodukciót.*
2. *A szexualitás gyakorlatok, fantáziák, vágyak, hitek, attitűdök, értékek, viselkedések, szerepek és kapcsolatok által megtapasztalt és kifejezett.*
3. *A szexualitást biológiai, pszichológiai, társadalmi, gazdasági, politikai, kulturális, etikai, jogi, történelmi, vallási és lelki tényezők interakciói befolyásolják.*
4. *A szexualitás magába foglalja az emberi szeretet, érintés és intimitás alapvető szükségletét, a tudatosan és nem tudatosan kifejezett érzelmek, gondolatok és viselkedések által”* (WHO, é.n. in Kontula, 2009:12, ford. ált.)

Ahogy azt a fentiekben is láthattuk, a WHO meghatározása olyan aspektusokat foglal magába, mint egyéni vágyak, szexuális funkciók, szexuális kifejezés, szexuális kapcsolatok társadalmi szerveződése, szexuális viselkedés és egyéni identitás találkozása, (u.o.). A szexualitás, tehát olyan jelenség, melynek gyakorlata jelképesen szólva a “négy fal között zajlik”, viszont a társadalom és ezen belül rengeteg intézmény, nagy mértékben meghatározza, és igyekszik kontroll alatt tartani.

Kezdetben a szexualitást egyéni jelenségként tanulmányozták, figyelmen kívül hagyva a kultúra és társadalmi tényezők meghatározó szerepét. A következőkben igyekszünk röviden ismertetni néhány fontos elméleti területet, amely a szexualitást kutatta és magyarázta azt. A pszichológia területén Freud pszichoanalízise, Skinner viselkedés elmélete, és a kognitív elmélet foglalkozik a szexualitás jelenségével. A személyiség fejlődés szerint az emberi viselkedést két drive határozza meg: a libidó és a thantos. A kettő közül a libidó az erősebb, amely a szexuális ösztön alapján generál szexuális motivációt, míg a thantos az agresszivitás motivációja. A pszichoszexuális fejlődés, mely felnőttkorban meghatározza az egyén szexualitását négy stádiumra bontható: *orális*, amikor csecsemőkorban az élvezet a szájon át történik, mint például táplálkozás az anyamellből; *anális* korszak, a kisgyermek egy és három év közötti korában, amikor az erogén zóna az anál lesz; 3 és 6 éves korban a *fallikus* stádiumban, az erogén zóna a nemi szerv lesz (fiúk esetében a hímvessző, lányok esetében a csikló), amikor a gyerek elkezd maszturbálni; a személyiség fejlődés utolsó stádiuma, a *nemi stádium* a pubertás korban szilárdul meg, amikor is az erogén zónák véglegesen a nemi szervek lesznek. A pszichoanalízis alapján, ha a négy korszakban valami trauma éri az egyént, az felnőttkorban kihat a viselkedésére, esetünkben a szexualitására (Carroll, 2007:31-33).

Freudtal ellentétben, Skinner úgy gondolta (1953 in Carroll 2007:33-34), hogy az emberi cselekvést a környezetben megtapasztalt büntetések és jutalmak határozzák meg. A "helyes" szexuális viselkedés, tehát ezen visszajelzések révén tanulható meg. A kognitív elmélet szerint, az emberek más-más módon dolgozzák fel a kapott információkat, amely eltérő személyiségeket eredményez. A szexualitásról kialakult tudásunk határozza meg a szexualitásunkat és a szexualitás képünket (Carroll, 2007:34-35). A pszichológia, Skinner kivételével úgy gondolja, hogy a szexualitás egy egyéni jelenség, amelyet belső pszichológiai folyamatok alakítanak. A társadalmi tanulás elmélet a viselkedés elmélet alap gondolatára épül. Bandura szerint (1969 in Carroll, 2007:34) az emberi viselkedést külső (jutalmak, büntetések) és belső (érzelmeik, gondolatok) tényezők határozzák meg. A társadalomtanulás hívei úgy gondolják, hogy a szexualitás egyik fontos meghatározója az utánzás és az identitás kialakulása, melynek során megtanuljunk a nemi szerepeket és igazodni próbálunk a társadalmi elvárásokhoz (u.o.).

A biológia elmélet szerint a szexualitás, ezen belül a szexuális viselkedés egy biológiai folyamat, amely az idők során fejlődött ki és beágyazódott a fiziológiánkba. A gender szerepeket, akárcsak a szexuális orientációkat genetikai minták alakítják, és nem a társadalmi vagy pszichológiai tényezők (Carroll, 2007:34). A drive elmélet alap gondolata, hogy akárcsak az éhség vagy szomjúság, a szexuális viselkedés is egy hajtóerő, amelyet a szexuális ösztön vagy szükséglet irányít. A szexuális magatartást tehát, ez a drive határozza meg, és amikor ezt kielégíti a szexuális aktivitás, a szükséglet mértéke is csökken (Laumann et al. 1994:3).

Az evolucionisták a szexuális viselkedés megértése céljából állatok szexuális mintáit és evolúciós trendeket vizsgáltak. Véleményük szerint a szexualitás a reprodukciót szolgálja, és az egyéni szexuális fejlődés célja az utódnemzés maximalizálása. (Carroll, 2007:35-36) Az evolucionista elmélet a szexualitást, mint láthattuk a funkcionális differenciálódás mentén írja le. A nemek között érzékelhető kettős standardot is ez alapján magyarázzák. Míg a nők havi egy életképes petesejtet termelnek, ami évi egy utód nemzésére alkalmas, addig a férfiak napi több millió életképes spermiumot produkálnak. Így több utódot képesek létrehozni, ezzel biztosítva a gének átörökítését. Ezzel a biológiai egyenlőtlenséggel érvelve, a férfiaknak joguk (talán ösztönalapú kötelességük is) alkalmi szexuális kapcsolatokat létesíteni a reprodukció szempontjából. Természetesen az evolucionista elmélet sok kritikát kapott, mivel figyelmen kívül hagyja a társadalmi és kezdetleges tanulási hatásokat a szexualitásra (u.o.). A fent bemutatott elméletek a szexualitást többnyire pszichológiai vagy biológiai folyamatokra

vezetik vissza. A következőkben olyan társadalomtudományi területek elméleteit mutatjuk be, mint a szociológia, antropológia, illetve a feminista elméletek. Dolgozatunkat ezen elméletek alapgondolatai határozzák.

Az említett három elmélet közül, elsősorban az antropológia foglalkozott a szexualitás kérdésével, amelyet a házassággal, családdal és reprodukcióval kapcsolt össze (Kontula, 2009:13). A morális kettős standard, a szexuális kockázat vagy a szexualitást meghatározó tényezőkről kialakított diskurzus, csak később került be a tudomány világába (u.o.). A szociológia arra keresi a választ, hogy a társadalom, amelyben élünk hogyan befolyásolja a szexuális viselkedést. Habár a szexualitás alapjaiban biológiailag programozott, az egyéni tényezők csak kis mértékben alakítják, míg a társadalom szabályok mentén határozza meg a szexualitást és annak kifejezés módját (Laumann et al, 1994; Carroll, 2007:36). Olyan intézmények, mint a család, vallás, gazdaság, orvostudomány, jog, média befolyásolják a szexuális kifejezésről kialakított társadalmi szabályokat, amelyek tér-, idődimenziók és kultúrák mentén változnak. Ezek a szabályok előírják, hogy milyen szexuális viselkedések, orientációk tolerálhatók, milyen férfi és női szerepek léteznek, vagy mit tekintenek szexualitásnak (Carroll, 2007:36-37).

Elsősorban a család intézménye határozza meg a szexualitásról kialakított képet, a helyes és helytelen szexuális viselkedést és ehhez társított értékeket. A vallásnak és az egyháznak meghatározott véleménye van különböző szexuális formákról, mint házasság előtti és/vagy házasságon kívüli szexuális együttlét, homoszexualitás, abortusz, önkielégítés, fogamzásgátlás, melyeket teljes mértékben elfogadhatatlannak minősít. Ezzel befolyásolva a társadalom szexualitással kapcsolatos értékrendjét. A gazdaság az emberek fogyasztási igényeit elégíti ki, a szexualitás olyan piacositott formáival, mint a prostitúció, pornográfia vagy a különböző szex-shopok. A gazdaság ezeket a termékeket egy válaszként árusítja a társadalom igényeire nézve. Ha az emberek nem vennék igénybe ezeket a szolgáltatásokat, nem is léteznének. Az orvostudomány az egészséges szexuális élet képével befolyásolja a társadalom szexualitásról kialakított értékrendjét. A jog törvényes szabályozással meghatározza, hogy milyen szexuális gyakorlatok megengedettek, és milyen szférákban létesíthetőek (pl. magán vagy nyilvános területeken, kiskorú és nagykorú közötti szexuális kapcsolat). A média (TV, reklámok, újságok, populáris zenei termékek) a fenti intézményekkel ellentétben egy hegemón mintát közvetít, mely meghatározza, hogy melyek a kívánatos partnerek, melyek az elfogadható szexuális viselkedések és így tovább (Carroll, 2007:36-37).

Főként a baloldali feminista gondolkodók szerint a szexualitás kutatását még mindig a fehér, középosztályi heteroszexuális attitűdök dominálják (Ericksen, 1999; Irvine, 1990 in Carroll 2007:37). Úgy gondolják, hogy a szexualitás társadalmi konstrukciója a hatalomra alapszik, amelyet évszázadok óta a férfiak határoznak meg, amely nemi egyenlőtlenségeket, a nők alárendeltségét eredményezi (Collins, 1998; Schwartz, 2000 in Carroll, 2007:37). A férfi szexualitás az egyetlen szexuális kapcsolatot a pénisz-vagina behatolásos közösülésében látja. Catharine MacKinnon úgy gondolta, hogy a férfiak által dominált társadalmi nézőpont eredményeképpen “az szexuális, ami a férfiaknak erekciót okoz”(1987:75 in Carroll, 2007:37 ford. ált.).

Láthatjuk, hogy a szexualitást, nagymértékben társadalmi tényezők, hatalmi viszonyok alakítják és intézmények szabályozzák különböző módon. A következő három elmélet a szexualitás és a társadalmi tényezők hatását magyarázza, sokszínűbben vizsgálja azt, más szóval nagyító alá teszi a szexualitást, és azon belül a szexuális gyakorlatot, viselkedést, partnerválasztást stb. A forgatókönyv elmélet, a választás elmélet és a hálózat elmélet a szexuális viselkedés aspektusait tárja fel. A három elmélet a szexuális magatartás társadalomtudomány elméletét alapozza meg. (Laumann et al, 1994:5). Több kutatás is alátámasztja, hogy az ember biológiai természete és a kultúra között negatív konfliktus van. A szexuális viselkedés tekintetében a társadalmi tényezők a szexuális ösztönt kontrollálják (u.o.) Bár a biológiának hatása van a szexualitásra, több kutató is (Ortner és Whitehead, 1981a, 1981b; Herdt és Stoller 1990 in Laumann et al, 1994:5-6) úgy gondolja, hogy a társadalmi-kulturális folyamatok is meghatározó szerepet játszanak a szexualitás és tartalmának a meghatározásában.

A forgatókönyv elmélet szerint a szexuális magatartás mintázatai kulturálisan differenciálódnak, a szexuális viselkedésre a biológia elenyésző hatással van, a társadalom írja elő a magatartás forgatókönyveit. (u.o.). A szexuális forgatókönyvek előírják, hogy kivel, hol és mikor, miért és hogyan létesíthet szexuális kapcsolatot. A szexuális szereplők (egyének) és a szexuális élet reprezentátorai (média, egyház, kutatók) folyamatosan újratermelik és alakítják a szexuális élet mintázatait a társadalomban. A forgatókönyv elméleti megközelítés egy fajta hidat alakít ki az interperszonális és a kulturális szint között.(u.o.) Több kutatás is igazolta egy forgatókönyv létezését, amely felismerhető a szexuális együttlétek esetén. A kapott minta szerint, a szexuális együttlét csókolózással kezdődik, a nemi szervek kézzel történő stimulálásával folytatódik (először a férfi, utána a nő) ez követi a nemi szervek érintkezése, majd a vaginális közösülés, végezetül pedig a nemi

szervek szájjal történő stimulálása (orális szex) (Brady and Levitt 1965; DeLamater and MacCorquodale 1979a; Simon and Gagnon 1967 in Laumann et al 1994:7).

Míg a forgatókönyv elmélet a szexuális viselkedés, együttlét sokszínű mintázatait írja le, addig a választás elmélet egyfajta magyarázatot ad az egyén választási módjára. A gazdasági választás elmélet szerint, az egyén az elérhető erőforrások hasznosítása (mint például idő, érzelmi és fizikai energia, pénz, hírnév) alapján választ szexuális partnert és szexuális forgatókönyvet. Ebből az elméletből kiindulva, fontos megjegyezni, hogy a szexuális viselkedésnek és együttlétnek kell legyen egy célja, mint például szexuális élvezet, érzelmi kielégültség, utódnemzés stb. A választás elmélet ezekre a célokra fekteti a hangsúlyt, és arra keresi a választ, hogy milyen mértékben vannak hatással a szexuális viselkedésre. Az emberek lehetőségeikhez mérten erőfeszítéseket tesznek céljaik elérése érdekében. Az egyének erőfeszítései kihatnak társaik céljainak elérésére. Ezt teszi a jelenséget társadalmivá. Egy reprezentatív példa a partnerválasztás, melynek során a kiválasztott partner a többi ember számára elérhetetlenné vagy csak versengés árán megszerezhetővé válik. A szexualitásnak ez a társadalmi dimenziója kevésbé érzékelhető, viszont olyan külső tényezők, mint "mi a vonzóbb öltözködés, amely megnyerőbb a partner megszerzése szempontjából", mentén megragadható. A partnerkeresésnek egy sajátos gazdasági piaca alakult ki, amelyben a verseny, a kockázat, a limitált erőforrások, a bizonytalanság megnehezíti a megfelelő partner kiválasztását és a célok elérését. (Laumann et al. 1994:8-14).

Mind a forgatókönyv, mind a választás elmélet mikro szinten magyarázza a szexualitást. A hálózat elmélet túllép ezen, és a társadalmi kapcsolatok mentén ragadja meg a szexuális aktivitást. A szexuális kapcsolathoz (kivéve az önkielégítéshez) legalább két ember szükséges. Ez a tény a szexualitást társadalmivá teszi, és több következménye is van. Elsősorban a szexuális partnerkapcsolat a társadalmi kapcsolat egy sajátos esete. Másodsorban, a szexuális partnerkapcsolat jellemzői meghatározzák milyen cselekedet várható. Harmadszor pedig, a szexuális kapcsolatok egy tágabb társadalmi kapcsolati hálózatban beágyazva léteznek (Laumann et al. 1994:16). A fentiekben bemutatott elméletek egy részletesebb képet nyújtanak a szexualitás tanulmányozására, és egyesítve a három elméletet jobban megérthető a szexualitás mikro és makro folyamatai. A következőkben igyekszünk tisztázni néhány, már korábban is használt fogalmat, majd röviden ismertetünk előző kutatásokat.

Az emberi társadalmakban a szexualitás a *szexuális kultúra* által fejeződik ki. A szexuális kultúra, olyan társadalmi és pszichológiai folyamat, amely kontrollálja a *szexuális viselkedést* (Kontula, 2009:13-14). Szabályokat, normákat, hiteket foglal magába, melyek a

közösség/társadalom által meghatározott. A szexuális kultúra a társadalmi hagyományokból ered, magába foglalja az ember eredetének elméletét, ugyanakkor meghatározza, hogy mi számít természetes/természetellenes, elfogadható/nem elfogadható és megengedett/tiltott szexuális viselkedésnek. Ezek mellett, fontos szerepet játszik a *szexuális szerepek* kialakulásában, mint maszkulin, feminin, kétnemű szerepek, amelyből következnek a gender alapú szokások, ezek jellemzői, vágygal kapcsolatos elképzelések és így tovább. (u.o.)

A szexualitás megengedett és tiltott formáit a nyilvános diskurzus alakítja. Napjainkban egy egyén *szexuális önmeghatározásának* a joga egy fontos *szexuális standardot* jelenít meg, mindaddig amíg nem kerül konfliktusba mások ezen jogával. (Kontula, 2009:18). Ez a *szexuális szabadság* valószínűleg a *szexuális forradalom* egyik következménye, melynek fontos hatását talán a *nők szexuális egyenlőségében* érezhetjük a leginkább. Az 1970-es évek óta úgy gondolják, hogy a nők és férfiak szexualitása közötti különbségek az eltérő szerepek és viselkedésekből erednek, melyet a kultúra alakít. Más szóval a férfiak és nők kulturálisan meghatározott nemi viselkedési modelleket sajátítanak el, mint például *szexuális forgatókönyveket*, amelyek tudattalanul is felhasználódnak *szexuális helyzetekben*. Forgatókönyv olyan írott és kulturális instrukciók, modellek, szokások együttese, amelyek a státus és szerepek függvényében alakulnak és változnak.. A forgatókönyv elmélet szerint a *kettős standard*, a nők és férfiak közötti különbségek társadalmilag és kulturálisan tanultak (Kontula, 2009:220). *Szexuális gyakorlat* alatt, minden olyan aktust és cselekedet értünk, amelyek célja szexuális vágyak kielégítése, élvezet vagy reprodukció kortól, nemtől és szabad akarattól függetlenül. Ilyenek például a pénisz behatolása a vaginába, pénisz behatolása a végbélbe, nemi szervek találkozása, orális szex, nemi szervek kézzel történő izgatása, önkielégítés, segédeszközök használata. *Szexuális attitűd* alatt minden olyan hozzáállást, jelentésrendszert és hitrendszert értünk, amelyek a szexuális gyakorlatok elfogadhatóságára, természetességére (és ellenkezőleg) vonatkoznak.

A szexualitás kutatását megalapozó Kinsey biológus (1894-1956) volt. Miután diákjainak nem tudott a szexualitással kapcsolatos kérdéseikre válaszolni, elkezdett adatokat gyűjteni szexuális életükről. Az 1940-es években már támogatói is akadtak a kutatásnak, mint például a *Committee for Research in the Problems in Sex* (CRPS). Kinsey eredményei alapjaiban változtatta meg az akkoriban elterjedt szexuális attitűdöket. Kezdetben Kinsey nem állított fel hipotéziseket és elméleteket, ateoretikus volt, a téma újdonsága és a korlátozott információk miatt. Kutatás módszerét tekintve az interjúk módszert alkalmazta, melyet 2 és 4 évente megismételt, hogy a hamis információk kiküszöbölésével biztosítsa az adatok pontosságát.

Az általa használt interjúvezető tizenkét részből állt: demográfia, fizikai adatok, korai szexuális tudás, felnőttkori szexuális viselkedés, maszturbálás, alvás közbeni orgazmus, heteroszexuális petting, szexuális közösülés, reprodukció, homoszexuális tevékenység, szexuális érintkezés állatokkal, szexuális válaszkészség. A résztvevőket véletlen mintavétel alapján választotta ki. Vezetésével összesen 18000 interjú készült (Carroll, 2007:46), az eredményeket 1948-53 között publikálták. Az adatai megdöbbenést keltettek: a férfiaknak közel 46%-a próbálta a heteroszexuális és homoszexuális gyakorlatot, vagy volt már biszexuális tapasztalata. A férfiak 21%-a, míg a nők csupán 6%-a vesztette el szüzességét 16 évesen. A házaspárok nyilatkozata szerint fiatal korukban 2,8-szor létesítettek szexuális kapcsolatot hetente, míg 50 éveire ez heti egyre csökkent. 70%-a a felnőtt populációnak, csak misszionárius pózban létesített szexuális aktust. 40%-a a férfiaknak, és 19%-a a nőknek preferálta, ha a szexuális aktus fényben történik. Minden második férfinak volt már házasságon kívüli szexuális kapcsolata, míg a nők csupán közel negyedére volt ez érvényes. A férfiak 37%-a, és a nők 13%-a létesített azonos nemű partnerrel szexuális gyakorlatot az orgazmus eléréséig. a férfiaknak 92%-a, a nőknek 62%-a szokott maszturbálni. A férfiak közel kétharmada nyilatkozta, hogy legalább egy alkalommal volt szexuális tapasztalata prostituálttal. 68%- a férfiaknak, és 40%-a a nőknek az első orgazmusukat maszturbálás során érték el (Kinsey, Pomeroy és Martin 1948; Kinsey, Pomeroy, Martin és Gebhard 1953 in Carroll, 2007:47).

Mivel a XX. század második felében lesújtóan magasnak találták a HIV fertőzöttek számát az Egyesült Államokban 1987-ben, a U.S. Department of Health and Human Services (USDHHS) megrendelésére szerteágazó vizsgálatot végeztek a népesség szexuális gyakorlataira és attitűdjeire vonatkozóan.. A Chicago-i egyetem kutatói, Edward O. Laumann, John H. Gagnon, Robert T. Micheal és Stuart Micheals koordinálták a kutatást, amely 1991-ig 20000 személy megkérdezésével történt. Rövid kérdőíveket használtak, melyeket face to face technikával személyesen kérdeztek le. Kinsey után ez volt a legátfogóbb kutatás (Giddens, 2008:347). Eredményeik tudományosan sokkal megalapozottabbak, hiszen fejlettebb mintavételi eljárásokat alkalmaztak. Vizsgálatuk következtetése szerint az amerikai társadalom szexuálisan sokkal konzervatívabb, mint Kinsey vizsgálatában. A megkérdezettek nagy része, csak havi párszor létesít szexuális kapcsolatot, illetve kevesebb, mint három szexuális partnerük volt egész életükben. Az eredményekből az is kiderül, hogy kizárólag saját társadalmi hálózatukon belül keresnek szexuális partnert: ismerősök, barátok, rokonok. A szexuális partnerek számánál férfiak

esetében a medián az 6, míg a nőknél 2. A házas férfiaknak 75%-a, és a házas nők 80%-a nem létesített házasság előtti szexuális kapcsolatot. A férfiak 2,8%-a és a nők 1,4%-a vallotta magát homo-, vagy biszexuálisnak. A férfiak 75%, a nők 29%-nak van rendszeresen orgazmusa. Öt nőből több mint egy mondta, hogy kényszerítette már férfi szexuális gyakorlatra. (Laumann et al 1994 in Carroll, 2007:51). A fenti kutatások és az olvasott elméletek alapján építettük fel kutatásunkat, melynek módszertanát az alábbiakban fogjuk ismertetni.

Módszertan (Használt segédeszközök)

Tanulmányunk a kolozsvári egyetemisták szexualitással kapcsolatos véleményeit, attitűdjeit, illetve szexuális gyakorlatait vizsgálja mennyiségi módszerek segítségével. Kutatási kérdésünk arra vonatkozik, hogy a kolozsvári egyetemisták, hogyan definiálják a szex és szexualitás fogalmait, illetve milyen szexuális gyakorlatok a jellemzőek, mi az ami gyakorlatként elfogadható és mi nem, valamint mennyiben érvényesül a korábbi kutatásokban is látható kettős standard? A női emancipáció következtében a két nem szexuális magatartása milyen mértékben közeledik egymáshoz? A technológia fejlődése, a közösségi oldalak, a média, a szexuális tartalomhoz való könnyebb hozzáférés hogyan befolyásolja a szexuális gyakorlatokat, párválasztás gyakorlatát, milyen hegemon mintákat közvetítenek? Ezek a tényezők mennyire nyitnak utat a szexualitás kérdésének a nyilvános diskurzusokban?

Kutatásunk jellegét tekintve feltáró-leíró, viszont igyekszünk az elméletek alapján egyfajta magyarázatot is megfogalmazni kvantitatív eredményeinkre vonatkozóan. A jelenségek megismerése és a téma érdekében online –kérdőíves módszert alkalmaztunk. Kérdéseinket hét tömbbe csoportosíthatjuk, melyek a következők: szocio-demográfiai adatok, definíciós kérdések, szexuális élet gyakorlata, Tinder alkalmazás, párkapcsolatban élők, szexuális együttlét tartalma, és szexuális attitűdök. Kérdőívünket 963 személy kezdte el kitölteni, és 35%-os kitöltési aránnyal 339 egyén fejezte be. Elemzésünk ezen 339 teljes mértékben kitöltött kérdőív válaszai alapján született. Bár a mintánk nem reprezentatív, egyrészt online jellege miatt, másrészt nem arányos a magyar kolozsvári diákok összpulációjának összetételével, úgy gondoljuk, hogy fontos képet rajzol meg a szexualitással kapcsolatos kérdésekben.

Kérdőívünk 64 kérdésből állt. Az első részben a kitöltők szocio-demográfiai adataira voltunk kíváncsiak, mint például vallásosság, anyagi helyzet, szülők iskolázottsága, családi állapot, nemi identitás, lakhatás. Véleményünk szerint és a korábban bemutatott elméletek alapján ezen tényezők befolyásolhatják az egyén szexualitását és szexuális habitusát. Definíciós tömbünk célja, melyet *Analyzing Medical Students' Definitions of Sex*² című tanulmányból vettünk át, az hogy megtudjuk a kolozsvári diákok véleménye szerint, mi számít szexnek. Eredményeinket igyekszünk összehasonlítani az említett tanulmány adataival. A diákok

² Donald Stephen Strassberg és Jordan E Rullo,

Analyzing Medical Students' Definitions of Sex in American Journal of Sexuality Education, April 2016

szexuális gyakorlatainak aspektusait, azért tartjuk fontosnak vizsgálni, hogy mérhetővé tegyük a kulturális jegyek, társadalmi tényezők, média, gazdaság hatását a szexuális magatartásra és mintázatokra. A vélemény tömbünk olyan szexuális gyakorlatok elfogadottságát méri Likert-skála segítségével, mint például azonos neműek szexuális kapcsolata, kiskorúak szexuális gyakorlata, vagy alkalmi szex nemtől függően (kettős standard). A Tinder tömb esetében az alkalmazás használatának céljaira és gyakoriságára kérdeztünk rá, valamint igyekeztünk specifikus kérdéseket feltenni a párkapcsolatban élők számára (ilyen esetekben szűrő kérdéseket alkalmaztunk). A szexuális együttlét kérdéscsoport célja, olyan forgatókönyvek felismerése és megrajzolása volt, amelyet az elméleti részben is ismertettünk. Arra vagyunk kíváncsiak, hogy az elméletnek megfelelően valóban létezik-e egy kulturálisan meghatározott általános minta, amely jellemző a szexuális együttlétekre.

Kérdőívünk hiányosságainak ismeretében, az információs réseket igyekszünk kvalitatív módon gyűjtött adatok felhasználásával kitölteni. Ezen adatokat informális beszélgetések és résztvevő-megfigyelés útján szereztük. Az elsődleges eredmények nyomán magyarázatokat kerestünk és igyekeztünk látásmódunkat sokszínűen bővíteni. A használt módszer jellegéből adódóan eredményeink nem reprezentatívak a teljes populációra. Célünk nem is ez volt, inkább a kolozsvári diákság szexualitásának nagy vonalakban történő megismerése. A téma intim jellege miatt, helyenként nem kaptunk elegendő választ, ami tovább nehezítette az adatok feldolgozását. Kérdőívünket több mint 900 ember kezdte el, melynek fele a szocio-demográfiai rész alatt abbahagyta, majd további 100 ember a szexuális életére vonatkozó kérdéskörnél hagyta abba.

És most lépünk be a „négy fal közé”...

Eredmények (Etye-petye)

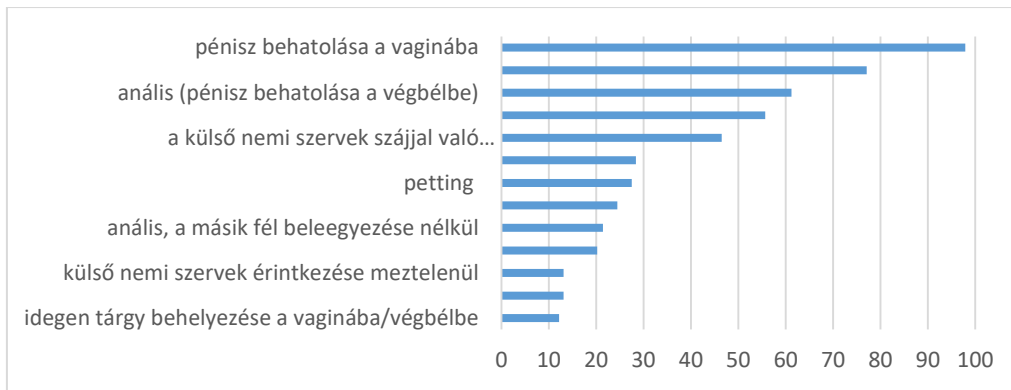
Az alábbiakban az általunk feldolgozott adatok kerülnek bemutatásra. Eredményeinket igyekszünk a korábban ismertetett elméletek mentén leírni.

Válaszadóink 31 százaléka férfinak, 67,8 százaléka nőnek é 1,2 százaléka egyébnek valotta magát. Életkoruk szerint csoportosítottuk őket, így a 18-21 év közöttiek aránya 56,7 százalék, a 22-25 év közöttieké 38,2 százalék és 5,1 százalékuk 26 évnél idősebb. Kitöltőink többsége városi származású, míg 11,5 százaléka faluról vagy községből jött Kolozsvárra.³ Az alapképzésre járok aránya a legmagasabb, közel kétharmad, 16,5 százalékuk mesteris diák, 1,8 százalékuk pedig doktori képzésre jár. Felekezeti hovatartozásuk szerint, 41,8 százaléka katolikus, 35,5 százaléka kálvinista (református), 9,9 százalékuk nem tartozik semmilyen felekezethez, 5,7 százalékuk unitárius és 7,2 százalékuk egyéb vallású⁴. Többségük, 56,6 százalékuk a maga módján vallásos, 11,8 százalékuk az egyház tanításai szerint, 22,1 százalékuk nem vallásos és 9,4 százalékuk nem tudja megmondani, hogy vallásos vagy sem. Családi állapotuk szerint, 41,3 százalékuk párkapcsolatban, 11,8 százalékuk távkapcsolatban, 5,9 százalékuk élettársi kapcsolatban él, 37,8 százalékuk egyedülálló, 2,4 százalékuk házas, 0,9 százalékuk elvált vagy özvegy. Szexuális beállítottságuk szerint, 92,8 százalék heteroszexuális, 4,2 százalék biszexuális, 1,5 százalék homoszexuális, 0,8 százalék aszexuális és 0,6 százalék egyéb.

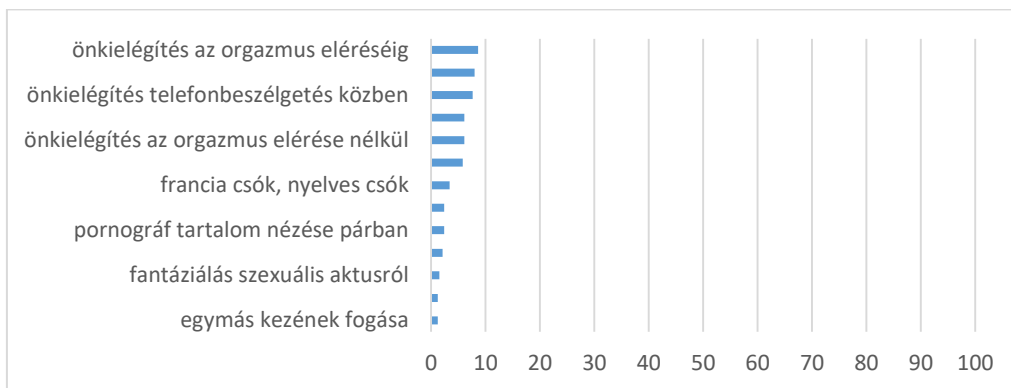
Kutatásunk egyik fő kérdése, hogy a kolozsvári diákok miként határozzák meg a szexet. A következő táblázat válaszaikat ábrázolja, melyeket az alábbiakban értelmezünk és igyekszünk lehetséges magyarázatokat, összefüggéseket találni. Ezt a kérdést általunk kiegészítve a *Analyzing Medical Students' Definitions of Sex* című tanulmányból vettük át. A tanulmány a nemi úton terjedő betegségek okait tárja fel, olyan szexuális gyakorlatok felismerése mentén, amely a közvélemény szerint nem számít szexnek, viszont betegségek terjedése szempontjából mégis veszélyes. Ezzel ellentétben, mi szociológiai szempontból tárgyaljuk a kapott eredményeket. A fenti tanulmány eredményeit csupán összehasonlítás céljából használjuk.

³ 3,2% nem válaszolt a kérdésre

⁴ Egyéb kategóriába tartoznak, akik a következőket jelölték: evangélikus, görög katolikus, baptista, pünkösdista, Jehova tanúja, izraelita, zsidó és egyéb vallású.

1.1 ábra Kolozsvári diákok szex meghatározása

1.2 ábra Kolozsvári diákok szex meghatározása

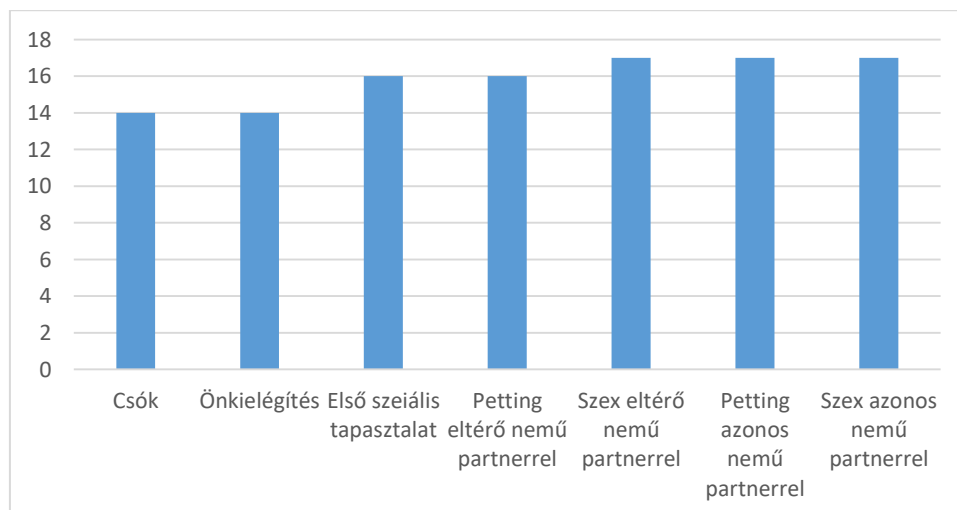
Meglepő különbségeket találtunk a kolozsvári és amerikai diákok szex meghatározásaik között. Ezek közül kiemelnénk a leglátványosabbakat. Míg az amerikaiak 97%-a szerint a pénisz behatolása a vaginába óvszer használatával szexnek számít, addig nálunk ez az érték 77,1%. A következő szembetűnő különbség a pénisz vaginába való erőszakos behatolására vonatkozik. Erről az amerikaiak 85,4%-a gondolja azt, hogy szex, míg a kolozsvári diákok kevesebb, mint egy negyede. Az anális behatolást az amerikaiak szinte teljes mértékben szexnek definiálják, míg válaszadóink csupán 61,2%-a véli ugyanígy.

Nehéz magyarázatot találni saját eredményeink közötti különbségekre, talán egy továbbiakban tervezett kvalitatív vizsgálat tudná a kérdésekre a választ feltárni. Számunkra a legváratlanabb a pénisz vaginába való behatolása óvszerrel és óvszer nélkül kérdésekre adott válaszok számbeli eltérése volt. Hipotézisünk szerint a 20%-os különbség egyik lehetséges magyarázata a kolozsvári diákok konzervatív vélekedésében lehet, miszerint a szexuális közösülés elsődleges céljának a reprodukciót tekintik. Egyéb lehetséges ok, hogy óvszer használata esetén a nemi szervek nem érintkeznek direkt módon. Ezen magyarázatok egyelőre informális beszélgetések következtében fogalmaztuk meg. Ugyanakkor van egy jelentős nemi eltérés a válaszadásban: míg a nők 70%, a férfiak 83%-a tekinti szexnek a

pénisz óvszerrel történő behatolását a vaginába. Más megközelítésben a vallás erős hatása a szexualitásra, és az elfogadható szexuális gyakorlatokra is magyarázó ok lehet. Szignifikáns különbséget találtunk a szex definíciója az egyén vallásossági szintje között. Átlagosan 74,3% tartja az óvszeres közösülést szexnek. Ehhez képest a magukat nem vallásosnak tartók jelentősen magasabb arányban, 92%-a, míg az egyház tanításai szerint magukat vallásosnak tartó személyek közel 30%-al kevesebben jelölték az óvszeres behatolást a vaginába szexnek.⁵

A pénisz erőszakos behatolását a vaginába a másik fél beleegyezése nélkül a válaszadók 24,5%-a tekinti szexnek. Véleményünk szerint, a kolozsvári diákok túlléptek a szexuális kapcsolat csupán biológiai interakcióként való értelmezésén. Olyan szexuális cselekvést tekintenek szexnek, amely két fél közötti konszenzusra alapszik. Mint ahogy azt már fentebb elmondtuk válaszadóink 61,2%-a tekint az anális közösülésre szexként. Álláspontunk szerint, a reprodukció lehetetlensége és a homoszexuális gyakorlatra való asszociálás miatt nem szexként határozzák meg.

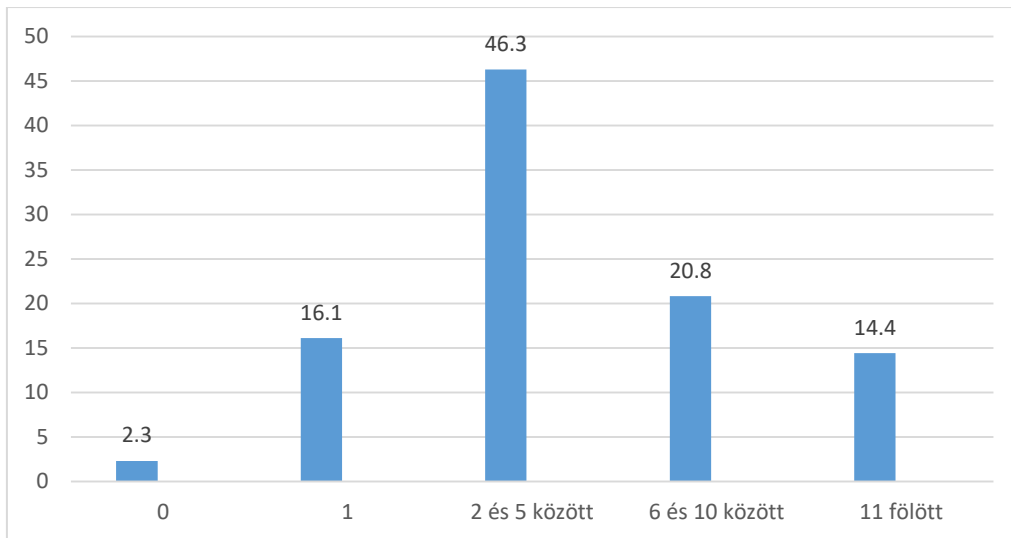
Az alábbiakban a szexuális gyakorlatok első alkalmának időpontjait mutatjuk be. A csók és önkielégítés átlagosan 14 évesen, az első szexuális tapasztalat és a petting eltérő nemű partnerrel 16 évesen, míg a szex eltérő nemű partnerrel 17 évesen következtek be először a válaszadók életében. Azonos neműek közötti szexuális gyakorlat, mint a petting 44 esetben történt meg átlagosan 17 évesen, míg szexuális közösülés 26 esetben, 17 évesen.

2. ábra Szexuális gyakorlatok első alkalmának átlagos életkor szerint

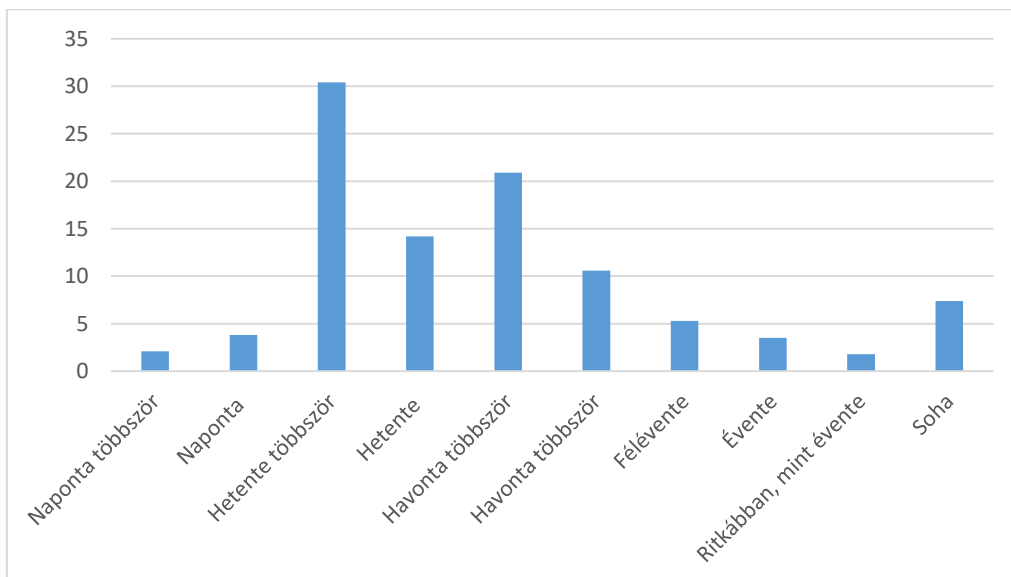
Szexuális partnerük számának eloszlása a következő ábrán tekinthető meg.

⁵ Az adatokat a kereszt táblás lekérdezés módszerével kaptuk, mely esetén a szignifikancia szint $p=0,001$

3. ábra Szexualis partnerek száma

Válaszadóink 58,7%-ának volt már alkalmi szexualis partnere, melyek száma az elmúlt félévben átlagosan kettő. Míg a nők felének, addig a férfiak közel háromnegyedének volt már alkalmi szexualis partnere.⁶ A megkérdezettek hetente többször (az esetek 30%-a) vagy havonta többször (21%) létesítenek szexualis kapcsolatot. A további leggyakoribb esetek a heti és havi együttlét volt. A párkapcsolatban élőkre jellemzőbb, hogy heti rendszerességgel szexelnek, míg az egyedülállókra és távkapcsolatban élőkre havi rendszeresség jellemző.

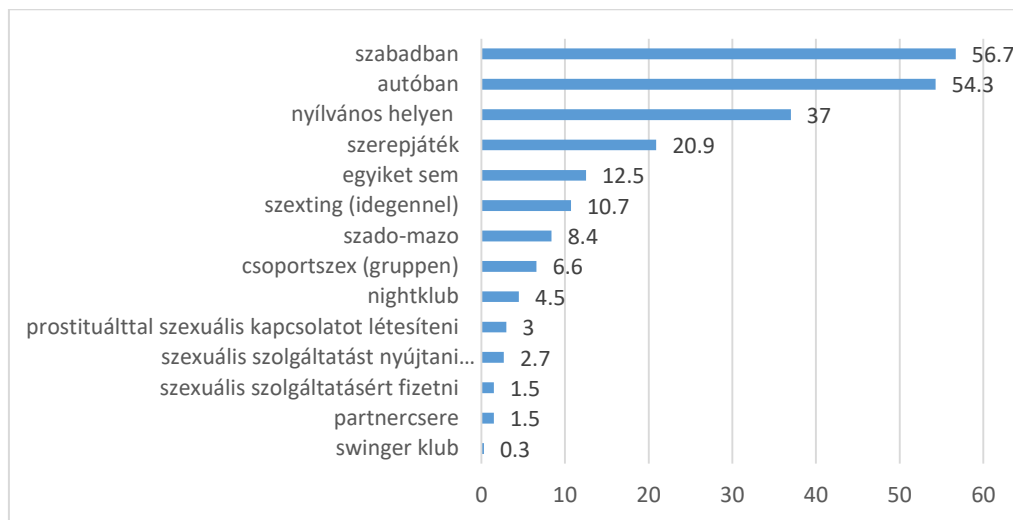

4. ábra Szexualis együttlétek gyakorisága %-ban kifejezve

A szexualis együttlétek az esetek felében minden alkalommal tartalmaznak csókot, valamint nemi szervek érintését kézzel. Az együttlétek csupán egytizede tartalmaz minden esetben orális szexet. Válaszadóink háromnegyede soha nem használ segédeszközöket és nem létesít

⁶ A különbség szignifikáns, $p=0,000$

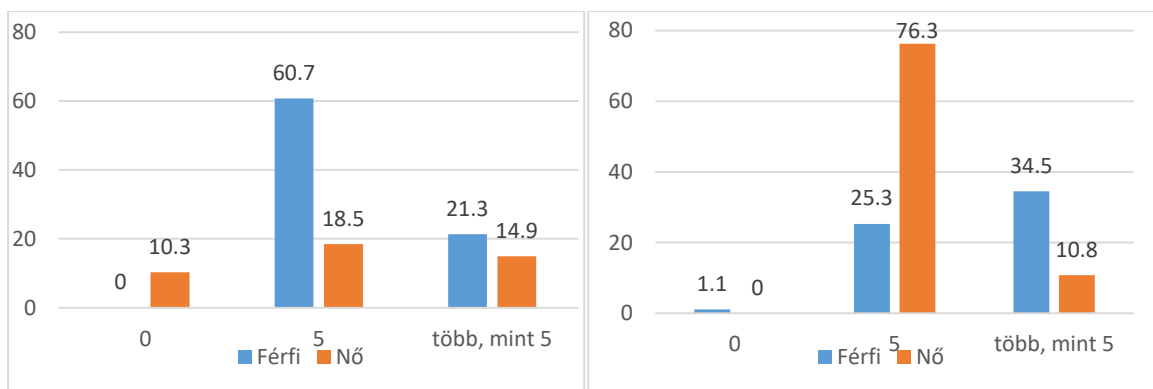
anális szexet. A szexuális pózokat illetően (misszionárius, lovagló, kutya, ülve, állva, oldalt, 69, egyéb) elmondható, hogy egyik sem emelkedik ki mint domináns póz, inkább ezek váltogatása jellemző egy szexuális együttlét alatt. Kérdőívünkben olyan szexuális gyakorlatok kipróbálására is rákérdeztünk, mint például csoportszex vagy szabadban történő szexuális aktus.⁷ Ezek közül a leggyakoribbak a szabadban, autóban, nyilvános helyen történő szexuális együttlétek (az esetek 57%, 54% és 37%-a) a szerepjáték (21%) és a válaszadók 13%-a egyiket sem próbálta.

5. ábra Szexuális gyakorlatok kipróbálása %-ban kifejezve

Az orgazmus gyakorisága tekintetében megfigyelhető egy nemek közötti eltérés. Az utolsó öt szexuális együttlétük során elmondásuk szerint a nők 10%-a egyáltalán nem tapasztalt orgazmust, közel 40%-uk négy vagy öt alkalommal, míg ennél többször csak 15%. Ezzel ellentétben a férfiak az öt alkalomból legalább egyszer tapasztalnak orgazmust, viszont az esetek több mint felében minden alkalommal egyszer, vagy annál többször is. A férfiak és nők véleménye szignifikáns eltérést mutat arra vonatkozóan, hogy a partnerük az utolsó öt alkalom során hányszor tapasztalt orgazmust. Míg a nők több mint háromnegyede szerint partnerüknek öt vagy annál több orgazmusa volt, addig a férfiak csupán fele vélekedett ugyanígy.

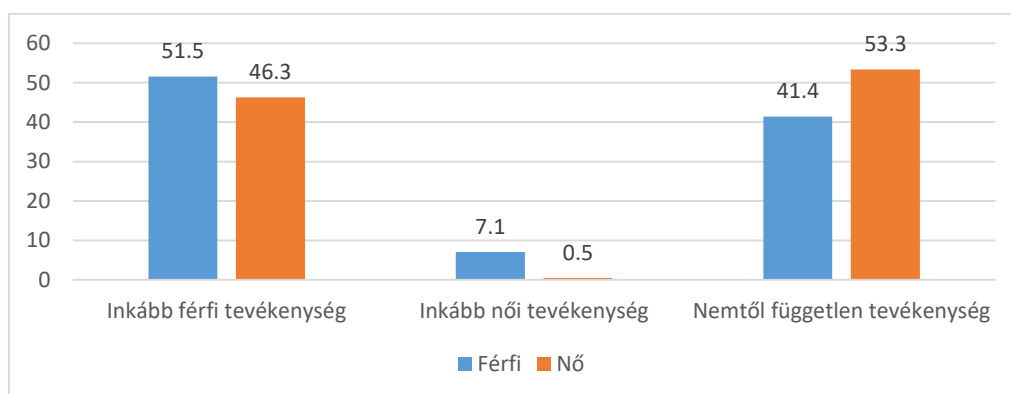
⁷ A kérdés a következő lehetséges válaszokat tartalmazta: csoportszex, partnercsere, swinger klub, szexing idegennel, night klub, prostituálttal szexuális kapcsolatot létesíteni, szexuális szolgáltatásért fizetni, szexuális szolgáltatást nyújtani ellenszolgáltatásért (ellenszolgáltatás pl. pénz, ital, szakmai előrelépés, lakhatás vagy bármilyen más juttatás, stb.), szado-mazo, szerepjáték, nyilvános helyen történő szexuális együttlét, autóban történő szexuális együttlét, szabadban történő szexuális együttlét, vagy az egyiket sem.

6.1 ábra Hányszor volt orgazmusa az utolsó 5 szexuális együttlét során (%-ban kifejezve nemek szerint)

6.2. ábra Véleménye szerint partnerének hányszor volt orgazmusa az utolsó 5 szexuális együttlét során (%-ban kifejezve nemek szerint)

Adataink alapján elmondhatjuk, hogy a férfiak gyakrabban végeznek önkielégítést, mint a nők. A férfiak 70%-ra heti, vagy ennél rendszeresebb önkielégítés jellemző, míg a nőkre a legjellemzőbb a havi rendszeresség. Válaszadóink közül a nők közel negyede és a férfiak 10%-a soha nem maszturbál. Magukat vallásosnak tartó személyek több mint fele, soha nem végez önkielégítést.⁸ Az önkielégítés gyakorisága és a pornónézés között szignifikáns összefüggés van. Azon válaszadóink, akik szoktak pornográf tartalmakat nézni, heti rendszerességgel, vagy ennél gyakrabban végeznek önkielégítést. Eredményünket alátámasztja, hogy válaszadóink közel fele a pornó nézés céljaként az önkielégítés elősegítését jelölték be. A pornográf tartalmak nézése fele-fele arányban inkább férfi vagy nemtől független tevékenységnek számít válaszadóink szerint. Érdekes megjegyeznünk, hogy nemek függvényében nem tapasztaltunk nagy eltéréseket.

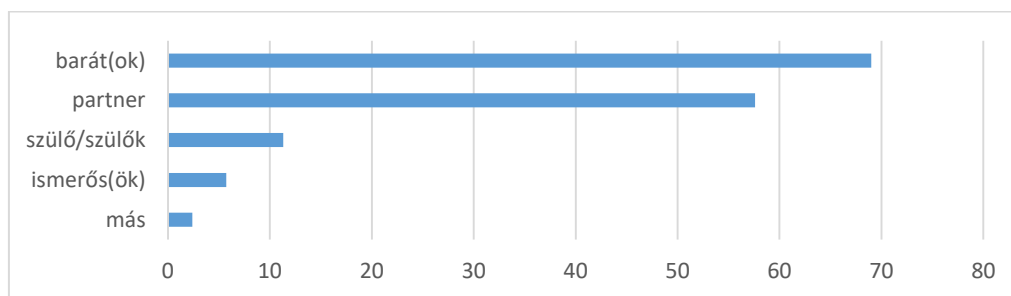

7. ábra Pornónézés milyen tevékenységnek számít (%-ban kifejezve, nemek válasza szerint)

⁸ Adatainkat keresztábra segítségével kaptuk. Szignifikancia szint $p=0,000$

A leggyakoribb védekezési forma az óvszerhasználat, ezt követi a megszakításos közösülés, majd a fogamzásgátló tableta. Válaszadóink 20%-a nem használ semmilyen védekezési módszert. Többségük véleménye szerint a védekezésre mindkét félnek figyelmet kell fordítani (85,8%), viszont közel egy tizedük szerint ez a felelősség a férfiakat illeti meg. A férfiak és a nők hasonló arányban tartanak a nem kívánt terhesség, és a nemi úton terjedő betegségektől. Ez az érték átlagosan 80% és 65%, tehát inkább a nem kívánt terhességtől tartanak.

A következőkben röviden ismertetjük a szexuális információforrásaikat. Ezen kívül a szexuális diskurzus nyíltságának a mutatóit is tárgyaljuk. A szexuális információforrások közül a válaszadók többsége az internetet jelölte. Ezt követő leggyakoribb forrásként a barátokat, ismerősöket mondták (61%-ban), míg a pornográf tartalmak, a szülők és szakkönyv közel azonos értékben jelent meg. Válaszadóink közel háromnegyede szokott szexuális életéről, tapasztalatairól mással beszélgetni. Az alábbi diagram azon személyek százalékos eloszlását ábrázolja, akikkel a kolozsvári diákok megbeszélnek szexuális életüket.

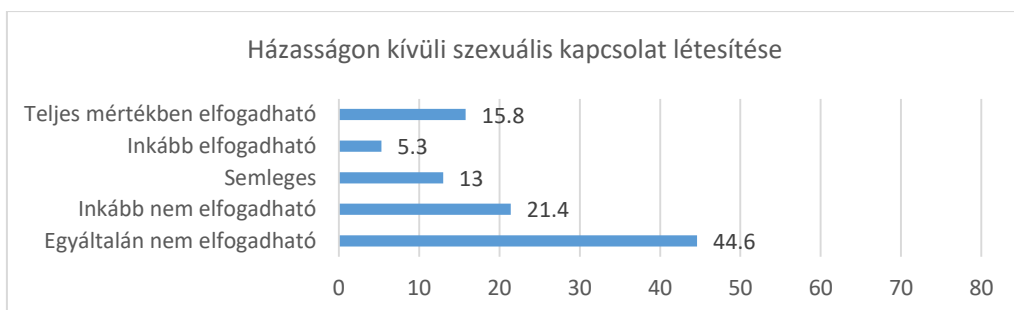
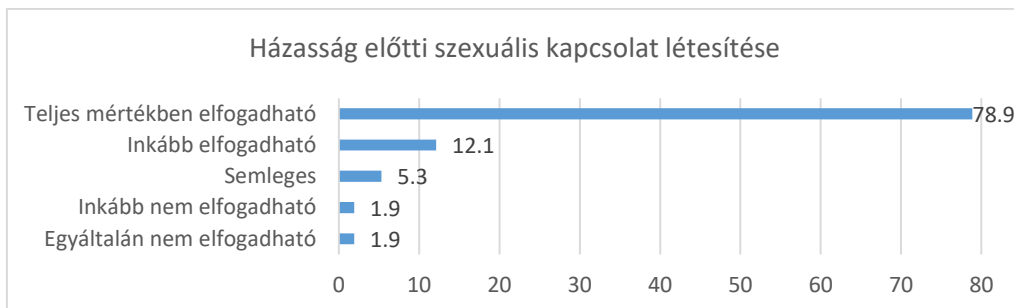
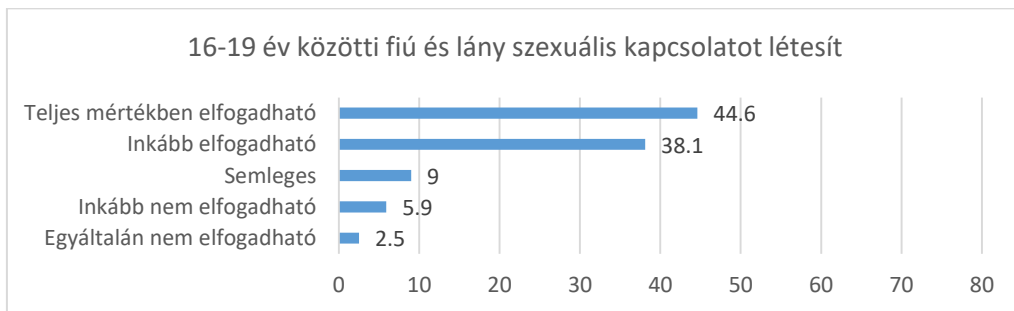
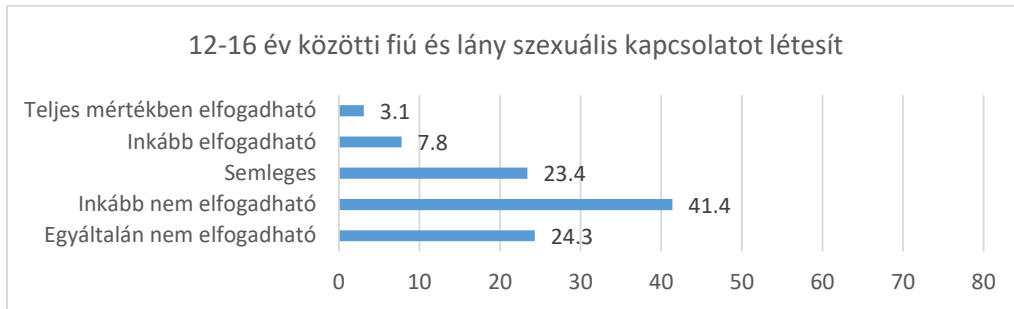

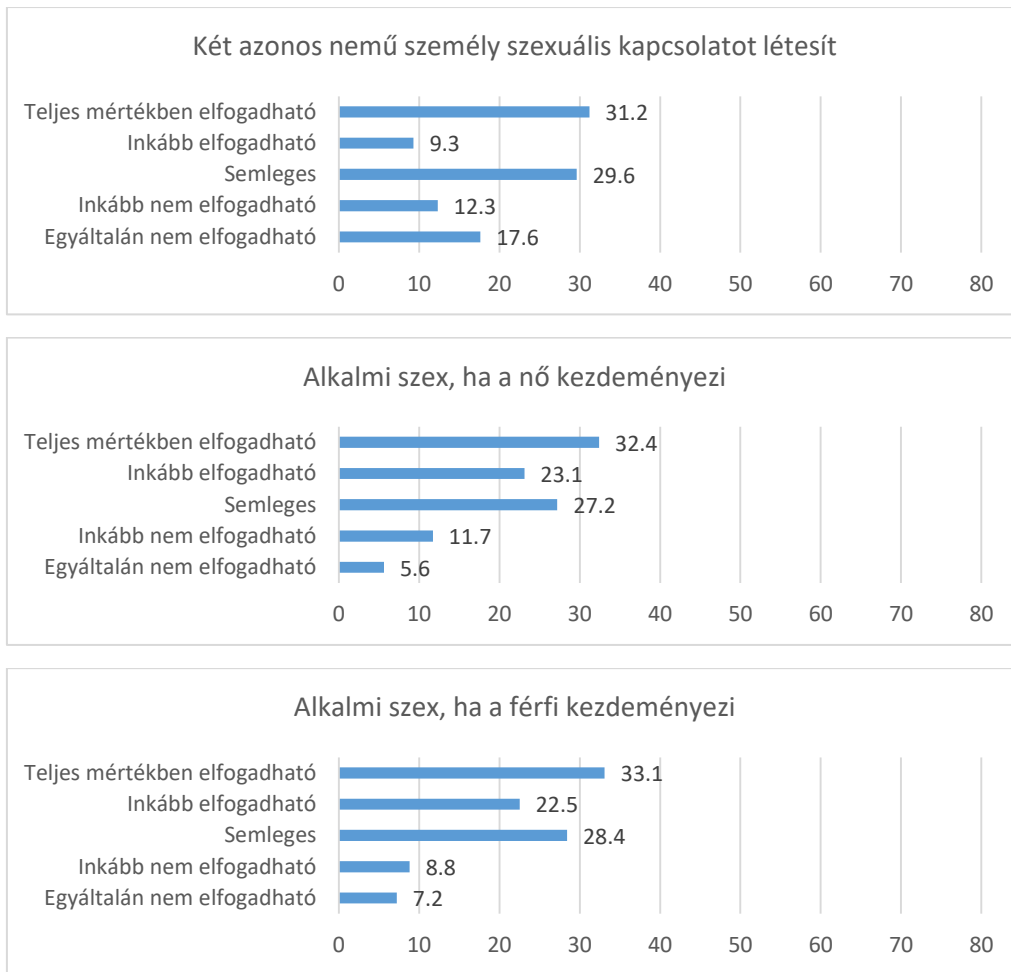
8. ábra Kivel beszél meg szexuális életét

A különböző szexuális kapcsolatokra vonatkozó attitűdöket vizsgáló kérdéseinket a *Social Trends*⁹ (2000 in Giddens 2008:346) alapján vettük át általunk fontosnak tartott kiegészítésekkel. A kolozsvári diákok 41,8%-a inkább nem elfogadhatónak tartja a 12-16 év közötti fiú és lány szexuális kapcsolatát, míg 16-19 éves kor esetén közel háromnegyedük elfogadhatónak tartja. A házasság előtti szexuális kapcsolat létesítését még az előbbinél is nagyobb arányban tartják elfogadhatónak (90%). A házasságon kívüli szexuális kapcsolatok létesítése a válaszadók 65%-a szerint nem elfogadható. Az azonos neműek szexuális kapcsolatát megegyező arányban (30-30%) tartják teljesen elfogadhatónak vagy viszonyulnak hozzá semlegesesen. Fontos különbséget tapasztaltunk férfi és női attitűdökben, az ellenkező póluson. Míg átlagosan 17,5% nem tartja egyáltalán elfogadhatónak ezt a típusú közösülést, addig a férfiak közel kétszerese vélekedik így. A nők csupán 11% gondolja

⁹ 1998-as felmérés, Nagy-Britannia

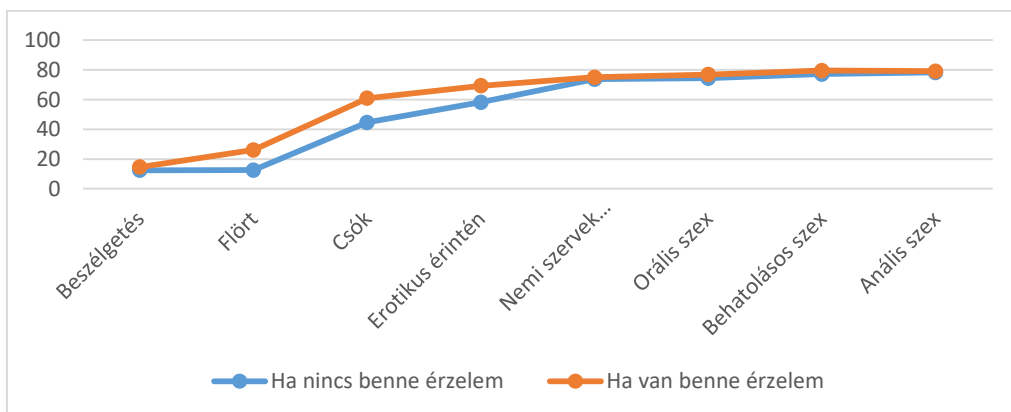
elfogadhatatlannak azonos neműek szexuális kapcsolatát. Az alkalmi szex elfogadhatósága tekintetében, a kezdeményező fél nemétől függetlenül inkább elfogadhatónak tartják, azonban a nők és férfiak attitűdje között egy stabil 20%-os eltérés figyelhető meg. A nők kevésbé elfogadhatónak tartják az alkalmi szexuális együttléteket. Eredményeink nem mutatnak jelentős eltéréseket a 1998-as felméréshez képest.

9. ábracsoport Szexuális attitűdök (%-ban kifejezve)

A megcsalás kérdéséről egy átfogó képet kaptunk. A beszélgetés, a flört és a csók az érzelmi töltet függvényében számít vagy nem számít megcsalásnak. A további szexuális gyakorlatok, mint erotikus érintés, nemi szervek kézzel való izgatása, orális szex, behatolásos szex és anális szex esetében az érzelmi komponenstől függetlenül megcsalásnak számítanak. Egyenesen arányos növekedés figyelhető meg e tekintetben (az erotikus érintés kevésbé számít megcsalásnak, mint a behatolásos szex).

8. ábra Mi számít megcsalásnak érzelmi komponens függvényében

Összefoglaló (Gyönyör pillanata)

Ebben a részben a korábban ismertetett eredményeket igyekszünk összefoglalni és egy elméleti kontextusba elhelyezni. Saját eredményeink is azt igazolják, hogy a társadalom, kisebb-nagyobb hatással különböző intézmények mentén, befolyásolja a szexualitást. Úgy gondoljuk, hogy a szexuális élet bizonyos aspektusaira napjainkban is hatással vannak olyan társadalmi intézmények, mint a vallás, a gazdaság és a kortárs csoport. Az említett amerikai és saját kutatásunk eredményei között a szex meghatározását illetően jelentős eltéréseket fedeztünk fel. Ebből arra következtetünk, hogy a tér, idő-, és kultúra dimenziói mentén a szexualitásról, szexuális gyakorlatokról és így tovább kialakult kép változó.

Az egyén vallásosságának foka az önkielégítés és definíció kérdésében volt meghatározó. A magukat vallásosnak tartó egyének ritkábban vagy egyáltalán nem végeznek önkielégítést, valamint a pénisz óvszerrel történő behatolását a vaginába kisebb mértékben értelmezik szexként. A fentiekben megemlítettük a jog meghatározó szerepét. Ennek ellenére sokan próbáltak olyan szexuális gyakorlatokat (pl. szexuális együttlét nyilvános helyen), amelyeket tilt a törvény.

A definíciós meghatározásokban kiemelkedő pénisz-vaginális közösülés, arra enged következtetni, hogy a femisiták által megfogalmazott férfi dominancia érvényesége a kolozsvári diákok szexualitásról kialakult képére is hatással van. Ez a szexuális egyenlőtlenség az orgazmus gyakoriságában vehető észre leginkább. Úgy gondoljuk, hogy a megtapasztalt orgazmusok számbeli eltérése a férfiak és nők között, nem magyarázható csupán biológiai különbségekkel. Számunkra elfogadható magyarázat, hogy a női orgazmus napjainkban is alacsonyabb fontossággal bír férfiak és nők szemében egyaránt. A szexuális egyenlőség alapja, álláspontunk szerint az egyenlő jogú szexuális élvezet és szexuális szabadság kell, hogy legyen. Az alkalmi szexuális együttlétek a nők nézőpontjuk szerint még mindig kevésbé elfogadhatóak. Ugyanakkor a férfiak inkább elfogadhatónak mondták az alkalmi szexet, attól függetlenül, hogy melyik fél kezdeményezi.

Habár fellelhetőek egyenlőtlenégek a nemek között, számos kérdésben az figyelhető meg, hogy a határok elmosódni látszanak. A férfiak és nők első szexuális jellegű tapasztalataikat azonos életkorban szerzik. Információforrásaik megegyeznek, szexuális életükről ugyanazokkal az emberekkel beszélnek. A két nem azonos mértékben tart a nem kívánt terhéstől vagy a nemi úton terjedő betegségektől. A védekezést nemtől független

feladatnak tartják. Egyformán vélekednek arról, hogy mi számít megcsalásnak, és elítélik a házasságon kívüli szexuális kapcsolat létesítését.

A kolozsvári diákok a Kinsey kutatás eredményeihez képest bizonyos esetekben sokkal konzervatívabbnak tűnnek. A homoszexuális tapasztalat mértéke sokkal alacsonyabb. Válaszdóink közül szinte senkinek nem volt prostituálttal szexuális kapcsolata. Míg a Kinsey kutatásban az első szexuális együttlét nagyrészt 16 éves kor fölött történt, addig válaszdóink többsége 16 évesen veszítette el szüzességét. A szex pózokat illetően a kolozsvári diákok repertoárja sokkal színesebbnek bizonyul.

Ez a forgatókönyv elméletét is alátámasztja. Mi is azt találtuk, hogy a szexuális gyakorlatok esetén léteznek olyan forgatókönyvek, melyek az esetek nagy többségére jellemzőek. Tehát egy szexuális együttlét szinte mindig tartalmaz csókot, nemi szervek kézzel történő stimulálását, valamint vaginális behatolást, amely változatos pózokban történik. A választás és hálózat elmélet hipotézise esetünkben a szexuális partnerkeresés mentén ragadható meg. Az emberek saját erőforrásaikhoz mérten keresnek és választanak partnert. A kolozsvári diákok szórakozóhelyen vagy baráti körben teszik ezt.

A Kinsey-kutatás eredményeihez, és a '40-es évek amerikai társadalomához képest az általunk vizsgált diákok konzervatívabbnak bizonyultak, azonban a Laumann 20. század végi kutatásához képest sokkal szabadelvűbbeknek. Átlagosan 2-5 szexuális partnerük volt. A partner keresés hálózata kiegészült a szórakozóhelyekkel, a baráti és rokoni kapcsolati hálózatok mellett. Válaszdóink között alig akad olyan, aki még nem létesített szexuális kapcsolatot, és nagy részük még házasság előtt áll.

Következtetések (Felkészítő a következő menetre)

Célünk a kolozsvári diákok szexualitásának, szexuális gyakorlatainak és ezzel kapcsolatos véleményeinek a megismerése volt. Eredményeinket olyan meghatározó kutatásokkal vetettük össze, mint Kinsey vagy Laumann kutatása. Ezek alapján arra a következtetésre jutottunk, hogy egy átmenetiség jellemző. A diákság a konzervativizmus és liberalizmus tengelyének középtáján helyezkedik el szexuális viselkedését, vélekedését és nyíltságát illetően. A két nem gyakorlata és véleménye közeledik egymáshoz, életük szexualizáltabb.

További fontos kutatási kérdés lehet, hogy alakulnak-e típusok, ha igen milyen mutatók mentén, és ezek hogyan értelmezhetőek. Ehhez több adatra és további kiegészítő kvalitatív kutatásra lenne szükség. Ez elősegíthetné a jelenség mélyebb megértését.

Felhasznált irodalom (avagy a Khama-Sutra)

Carroll, Janell L.: *Sexuality Now Embracing Diversity, Second Edition*, Wadsworth, 2007, Cengage Learning

Giddens, Anthony: *Szociológia*, Budapest, 2008, Osiris

Kontula, Osmo: *Between sexual desire and reality: The evolution of sex in Finland*, Helsinki, 2009, Väestöliitto and VL-Marketing Co

Laumann, Edward O., Gagnon, John H., Micheal, Robert T., Micheals, Stuart: *The Social Organization of Sexuality: Sexual Practices in the United States*, Chicago, 1994, The University of Chicago Press

Strassberg, Donald Stephen- Rullo, Jordan E: *Analyzing Medical Students' Definitions of Sex* in American Journal of Sexuality Education, April 2016